

Milly
Johnson
Yhdessä
pitkästä
aikaa

BAZAR

Milly
Johnson

Yhdessä
pitkästä
aikaa

Suomentanut Oona Nyström

BAZAR

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta tuesta.

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Ensimmäinen lainaus D. H. Lawrencen romaanista *Lady Chatterleyn rakastaja* on Marja Alopaeuksen suomennoksesta (WSOY 1989).

Toisen lainauksen suomennos Oona Nyström.

Lainaus ”Killingin laulusta” sivulla 171 on mukailtu

Kirsi Kunnaksen suomennoksesta (WSOY 1954).

Lainaus Daphne du Maurierin romaanista *Rebekka* on

Helvi Vasaran suomennoksesta (WSOY 1938).

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

1. painos

Suomentanut Oona Nyström

Englanninkielinen alkuteos *Together, Again*

Copyright © Milly Johnson, 2022

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-403-283-4

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale

Painettu EU:ssa

tuotevastuu@bazarkustannus.fi

Yhdeksänkymppiselle äidilleni.

Kiitos saamastani kotiruoasta, lämmöstä
ja rakkaudesta, hauskoista yhteisistä hetkistä
ja ihanasta, turvallisesta, hyvästä lapsuudesta.

*"Ei ole mitään vahvempaa kuin rikki mennyt nainen,
joka on rakentanut itsensä uudelleen."*

HANNAH GADSBY

Eleanor

Jos luet tätä, minua ei enää ole, ja todennäköisesti ihmettelet, miksi olen päätynyt siihen ratkaisuun kuin päädyin.

Minun on selitettävä kaikki, olen sen sinulle velkaa.

Annan kirjeen Sallylle ja pyydän häntä toimittamaan sen sinulle. Painotan hänelle, että kirje on tarkoitettu vain ja ainoastaan sinun silmillesi, ja toivon, että hän saa hillittyä uteliaisuutensa. Minun on nimittäin kirjoitettava totuus, mitään pois jättämättä, ja saatan vain arvailla, kuinka hän siihen reagoisi.

Minulla on ollut leskivuosinani paljon aikaa pohtia asioita, ja olen siinä samassa myös oppinut itsestäni paljon. Olen aina luullut, että minulla ei ole omaatuntoa, mutta kai minulla kuitenkin on, koska tunnen pakottavaa tarvetta kirjoittaa tämän. En tiedä, onko se hyvä vai huono asia. Ei se tunnu oikein kummaltakaan.

Miksi nyt, saatat ihmetellä, kaikkien näiden vuosien jälkeen? Koska pelkään. En kuolemaa – se korjaa aikanaan meistä jokaisen. Mutta minua kauhistuttaa ajatus siitä, että minulta olisi luojani kohdatessa jäänyt niin paljon sanomatta. Olen saanut varoituksen siitä, että kohtaamisemme on lähempänä kuin kuvitelin, joten on välttämätöntä toimia, ennen kuin on myöhäistä. Tahdon saada rauhan.

Tyttäreni, uskothan, kun sanon, että olen yrittänyt vuosien mittaan tuntea kuin ”normaali” ihminen, mutta tuskin yllätyt, jos kerron, että isääsi lukuun ottamatta en ole koskaan kyennyt rakastamaan ketään...

1. luku

Nuori nainen, joka täällä tunnettiin nimellä Mai, laskeutui portaita reppua, muovikassia ja lemmikinkuljetuskoppaa kantaen. Alhaalla oli vastassa rykelmä naisia, joista jokainen reagoi tunteikkaaseen hetkeen omalla tavallaan: osa vaikenemalla, osa itkemällä.

”Äh, älkää nyt viitsikö”, Mai sanoi. ”Minun oli tarkoitus häippäistä vähin äänin.”

”Ei täällä sellainen käy päinsä”, sanoi Denise, joka oli ollut seitsemän vuotta paitsi hänen pomonsa myös tärkeä tuki ja turva.

”Mai, meille tulee sinua ikävä”, sanoi Velvet, yksi hänen työtovereistaan – pitkä, tyrmäävän upea nainen, jolla oli tumma iho ja pitkät siniset hiukset – ja ojensi hänelle kirjekuoren. ”Se on meiltä kaikilta.”

Mai avasi kuoren. Sisällä oli kortti, jonka kannessa oli kuva daiquiri-cocktailista. Lasin reunassa sojotti epäilyttävän näköinen puolikas banaani, jonka juurella koreili kaksi kirsikkaa. Vaihtelma oli hyvin sukuelinmäinen –tarkoituksella, tietenkin.

”Tulethan joskus käymään?” Shirley kysyi. ”Tai edes soitat meille videopuhelun Zoomilla?”

”Olisi muuten hemmetin hienoa, jos voitaisiin tehdä työemme Zoomissa”, lohkaisi punatukkainen Ginger hänen vierestään ja sai aikaan naurunremakan.

”Kunhan muistat meitä hyvällä”, sanoi Velvet. ”Muuta emme pyydä. Tules nyt tänne sieltä.”

Mai kiersi halattavana, rutistettavana ja pussattavana ihanalta hajuvesipilveltä toiselle. Sitten hän nosti kuljetuslaatikon käteensä ja Denise työnsi sormensa oviristikon läpi kosketukseen kopassa istuvaa isoa laikukasta kania. ”Hyvästi, John Abruzzi. Ethän unohda Denise-tätiä, jolta sait aina parhaat porkkanat.” Hän irvisti. ”Pupu on selkäpäin, puhun sen hanurille. Mutta siihen olen toki tottunutkin, koska työhönkä käytännössä on yhtä takalistoille juttelemista.”

Hän ja Mai kävelivät ulos hitaasti, kuin vääjäämätöntä eron hetkeä viivyttäen, ja istahtivat sitten matalalle tiilimuurille odottamaan taksia, joka sovelluksen mukaan oli jo matkalla.

”Hyvä, että lähdet. Luulin jo, etten pääsisi sinusta ikinä eroon”, Denise sanoi.

”Olisit sanonut jotain aiemmin”, Mai vastasi.

”Tiedät kyllä, mitä tarkoitan. Olen odottanut saapumises-tasi asti, että ilmoittaisit siirtyväsi eteenpäin.”

Mai hymyili. ”Olen miettinyt pitkään, mitä tekisin elämäläni, ja nyt minulla on suunnitelma.”

”Vihdoinkin”, Denise sanoi kohottaen kätensä kiittäen kohti taivaita. ”Mutta lupaathan, että teet sovinnon äitisi kanssa.” Deniseen äänensävy oli lempeä, hänellä ei ollut taipumusta saarnaamiseen.

Mai ei sanonut tähän mitään; se olisi ollut turhaa. Denisellä oli elämänkokemusta vaikka muille jakaa, mutta hän ei kyennyt ymmärtämään, että joskus äidin ja lapsen välistä suhdetta ei pystynyt pelastamaan. Lisäksi se oli jo myöhäistä, muttei Mai kertonut sitäkään.

Denise painoi pehmeät, pulleat kätensä pitkän, korsimaisen hoikan naisen kapeiden kasvojen ympärille.

”Suothan meille aina joskus ajatuksen, niin kuin Velvet sanoi, oma pikku Mai Taini.”

Denise hymyili ja näytti huomattavasti seitsemääkymmentä ikävuottaan nuoremmalta, osittain tuoreen kasvojenkohotuksen, Botoxin ja laastinpaksuisen meikkivoidekerroksen ansiosta.

”Totta kai.”

”Mutta älä mieti menneitä liikaa. Menneet ovat menneitä hyvästä syystä.” Denise tyrkkäsi hänen käteensä pienen, kumilenkillä kääroksi kiinnitetyn setelinipun eikä ottanut vastusteluja kuuleviin korviinsa. ”Junalippua varten.”

”Tällä tukolla ostaisi jo jumankauta koko junan.”

”Äläs nyt viisastele siinä.”

”Kiitos, Denise. Kaikesta.”

Kulman takaa kaarsi auto, jonka kyljessä koreili taksiyhtiön logo.

Denise huiskaisi kättään pitääkseen turhan tunteilun loitol-la. ”Minun tässä sinua pitäisi kiittää. Siitä, miten näytät toisille mallia. Menehän nyt, hyppää taksiin, ja lykkyä pyttyyn. Toivotavasti saat suunnitelmasi toteutettua; jos sinä et saa niin ei saa kukaan muukaan.” Denisen ääni oli jörö, mutta se sortui paljastavasti – ei sillä, että hän olisi ikinä myöntänyt liikuttuneensa. Hän piti työn ja yksityiselämän visusti erillään, ja silti tämä kaunis nuori nainen oli onnistunut yhdistämään ne. Hän vihasi sitä, että tulisi ikävoimään Maita, mutta tämän oli totisesti paras pysyä poissa.

”Mai” ei ollut koskaan kuulunut tänne, mutta hän oli kuulunut tänne paremmin kuin oli koskaan kuulunut minnekään muualle, mikä kertoi paljon. Denise toivoi, että tämä löytäisi nyt viimein oman paikkansa. Hän vilkutti kerran, kääntyi ja palasi sisään.

2. luku

Jolene ei ollut polttanut vuosikausiin, mutta tupakanhimo iski välittömästi hänen astuessaan sisään äitinsä taloon. Hän oli käynyt siellä juuri edellisellä viikolla, mutta talo tuntui ikääntyneen äkillisesti. Hän oli aiemminkin pannut merkille aavistuksen ummehtuneen, kostean tuoksahduksen, mutta nyt se täytti hänen koko nenäontelonsa heti, kun hän sulki ulko-oven takanaan. Kuin talo olisi löyhkännyt surulta ja hylkäämiseltä. Olisi tietysti kuulostanut järjettömältä, jos hän olisi sanonut tämän ääneen, mutta hänestä oli aina tuntunut, että talolla oli sielu, ja se olisi ansainnut asukkaikseen mukavampia ihmisiä kuin Vamplew'n perheen.

Oli onni, ettei hänellä ollut tupakka-askia laukussaan, sillä hän olisi ketjupolttanut sen tyhjäksi. Vieläpä äitinsä salongissa, ihan vain uhallaankin, nyt kun se oli mahdollista. Hassua, miten kaikkein läheisimmät ihmiset nostavat pintaan niin voimakkaita ja ristiriitaisia tuntemuksia. Vanhoja ja uusia.

Aavemaisen hiljaisuuden rikkoi vain kaappikellon vaimea tikitys. Vasta kymmenen vuotta sitten, muuttaessaan Warrenin uudenkarheaan taloon Leedsin liepeille juuri ennen heidän naimisiinmenoaan, Jolene oli tullut ensi kerran ajatelleeksi, miten paljon talon entiset asukkaat vaikuttavat sen tunnelmaan. Uudisrakennuksen seinistä eivät olleet huokuneet eletyn elämän

kerrokset, ilmasta ei ollut aistunut historian siipien havinaa. Warren oli ollut ensimmäinen ihminen, joka jätti taloon jälkensä, kuin haalean vesileiman, jota Jolene ja heidän jälkeensä tulevat asukkaat myöhemmin täydentäisivät. Fox Houseen verrattuna talolta uupui kahdensadan vuoden edestä asukkailta vaivihkaa vohkittua elämäkokemusta.

Vamplew'n perheen kotitalossa oli kolme kerrosta: kuusi makuuhuonetta, pramea ruokasali ja neljä oleskeluhuonetta – joista yhtä oli käytetty työhuoneena, yhtä talon emännän salonkina. Huoneet olivat korkeat, aikakauden ominaispiirteet koskemattomat; edelliset omistajat eivät olleet lähteneet repimään alas seinien koristeellisia puolipaneeleja ja muhkeita kattolistoja, tasoittamaan korniiseja ja kattorosetteja tai purkamaan elegantteja tulisijoja. Jolene tiesi, että äiti oli päättänyt ostaa talon heti nähtyään tyylikkäästi kaartuvan puisen portaikon. Hänen oli ollut pakko saada se. Mutta juuri sellainen äiti oli ollutkin: hän himoitsi loistokkuutta vain näön vuoksi. Kun hän oli saanut haluamansa, se menetti hohtonsa. Intohimo hiipui pikku hiljaa olemattomiin, mikä päti moneen muuhunkin asiaan. Ja selitti sen, miksi kaunis portaikko oli nyt talon rapistunein osa.

Parhaiten pidetty osa oli työhuone, jossa ainainen sikarinsavu oli leijaillut vielä kuukausia Julian Vamplew'n kuoleman jälkeen, aivan kuin savun aromi olisi kuulunut huoneeseen yhtä perustavanlaatuisesti kuin isän muhkea pähkinäpuinen kirjoituspöytä, jyhkeät antiikkiset lasivitriinit ja kirjoja pursuavat hyllyt. Haju oli ajan mittaan hälvennyt, joskin äiti oli väittänyt, että joskus hänen astuessaan huoneeseen se tuntui yhtä voimakkaana kuin ennenkin. Ajatus siitä, että hänen miehensä oli yhä läsnä, lohdutti häntä. Jolene epäili, että kyse oli ennemminkin äidin toiveikkaan mielikuvituksen tekemisestä tepposista, mutta mikäli äiti sai siitä lohtua, kuka hän oli väittämään vastaan?

Nyt Jolene oli itkenyt tuntikausia, ja häntä ihmetytti, että hänen elimistönsä edes pystyi tuottamaan niin paljon kyyneliä kuivumatta täysin. Ainoa ymmärrettävä selitys oli, että kenties hän oli varastoinut niitä kuin orava pähkinöitä talven varalle, sillä hän ei muistanut, milloin olisi viimeksi oikeasti itkenyt – hänellä oli tapana nyyhkiä lähinnä sisäisesti: antaa tunteiden kalvaa sen sijaan että päästäisi ne ilmoille. Mutta nyt hänen poskensa aristivat suolaisista kyynelistä ja nenäliinalla hankaa-misesta, ja pahinta oli, ettei hän tiennyt, itkikö hän sitä äitiä, joka hänellä oli ollut, vai sitä, jonka olisi halunnut, mutta jota hän ei ollut koskaan saanut.

Glenda, siivooja, oli varmastikin käynyt aivan hiljattain, sillä keittiö oli niin moitteettoman puhdas, että siitä olisi voinut ottaa kuvia sisustuslehteen: jopa teräksenharmaa vedenkeitin kiilsi kuin peili. Jolene täytti sen vedellä ja napsautti päälle. Hän otti kaapista unikkokuvioisen mukin, jota käytti aina lapsuudenkodissa käydessään. Se oli kuulunut neljän mukin sarjaan, jonka naapurin Sally oli tuonut aikoinaan lahjaksi. Jäljellä oli enää yksi. Äidin mielestä mikit olivat olleet mauttomat, ja hän oli ollut vain mielissään, kun ne olivat yksi kerrallaan särkyneet.

Viime tiistaina Jolene oli pamauttanut samaisen mukin pöytään ja marssinut ovesta ulos ajatellen, ettei palaisi pitkään aikaan. Äidillä oli ollut taito livautella sanoja, jotka tökkivät kuin neulat – pistivät kipeästi suoraan hermoon.

"Jolene, jos oksa ei taivu, se napsahtaa poikki. Ehkä sinun kannattaisi antaa Warrenille hiukan... tilaa."

Äiti lausui sanan "tilaa" siihen sävyyn, ettei merkityksestä jäänyt pienintäkään epäselvyyttä. Todella paksua naiselta, joka olisi kynsinyt omalta mieheltään silmät päästä, jos tämä olisi sanonut kaipaavansa *hiukan tilaa*. Jolenen ei olisi pitänyt kysyä neuvoa äidiltä; hän tuli vain paljastaneeksi oman epätoivonsa, ja totta tosiaan – mitä muutakaan äidiltä olisi saattanut odottaa?

Jolene oli ollut vihainen ennen kaikkea itselleen siitä, että oli typeryyttään mennyt avautumaan äidille, ei niinkään saamastaan hyödyttömästä neuvosta. Hän oli suuttunut liikaa, hänellä oli ensimmäistä kertaa elämässään keittänyt yli, hän oli tiuskaisut, ettei äiti ymmärtänyt tällaisista ongelmista yhtikäs mitään, rynnännyt tiehensä eikä ollut ottanut yhteyttä sen koommin – ja nyt oli myöhäistä sopia. Jolene oli pidellyt äitinsä kuollutta, kylmennyttä kättä sairaalassa ja nyyhkinyt anteeksipyyntöön toisensa jälkeen, mutta turhaan, sillä äiti ei enää kuullut eikä pystynyt antamaan anteeksi. Jolene olisi yhtä hyvin voinut puida nyrkkiä seinille, kuten hän oli monesti tehnytkin, ja siis tiesi, miten hyödytöntä se oli.

Hän oli orpo: asian ymmärtäminen iski häneltä ilmat pihalle. Koulussa oli aikoinaan ollut eräs orpotyttö: hänen molemmat vanhempansa olivat kuolleet kolarissa tytön ollessa seitsemän, ja ”orpo” sopi kuvaamaan häntä paremmin, koska hän oli lapsi, ei vaihdevuosisia kolkutteleva nainen, jonka kulmakarvojen välissä erottuivat jo pysyvien uurteiden aihiot. Jolenen olo oli tyhjä, vielä tyhjempi kuin tavallisesti, sillä hänen tunteensa olivat viime aikoina olleet muutenkin sellaisia, joita mieluiten vain vältteli. Hänet valtasi äkillinen halu lähteä juoksemaan huoneiden läpi, kunnes löytäisi äidin ja voisi haudata kasvonsa tämän helmoihin, kavuta lämpimään, Calèchen tuoksuiseen syliin. Ei sen äidin, joka oli juuri kuollut, vaan sen lempeän ja ymmärtäväisen, joka Eleanor Vamplew oli ollut joskus aikoinaan, ennen siskojen syntymää, silloin kun Jolenella oli ollut äiti vielä kokonaan itsellään. Äiti oli muuttunut ajan mittaan, kivettynyt kuin Mother Shiptonin kalkkikiviluolan edustalle ripustetut esineet. Pehmolelut, joihin muodostui kova kuori. Ilmiön sai aikaan mineraalipitoisen veden kertyminen ja haihtuminen, mutta sitä, millainen tapahtumaketju hänen äitinsä oli kovettanut, Jolene ei ollut saanut koskaan selville.

Jolenelle saapui tekstiviesti hänen pikkusiskoltaan Marshalta:

Sain vihdoin lennon. Ilmoittelen, miten matka etenee.

Arvioitu saapumisaika aikaisin torstaiaamulla.

Ei mitään turhanpäiväisiä sydämiä tai suukkoja.

He olivat toisilleen ennemminkin ventovieraita kuin sis-koksia – kaikki kolme. Seitsemän vuoden ikäerot kunkin syntymän välissä ammottivat kuin kanjonit, joskin hän ja Marsha olivat kuin siamilaiset kaksoset verrattuna siihen, minkä verran kumpikaan oli tekemisissä perheen kuopuksen, Annisin, kanssa. Annis oli kaunis ja hemmoteltu pikkusisko, nuori kapinallinen. Häneltä olisi turha odottaa viestiä, jossa hän kertoisi olevansa matkalla. Jollei hän ollut vaivautunut paikalle silloin, kun isä oli vakavasti sairas ja kuoli, ei hän varmasti äidinkään vuoksi ilmaantuisi. Hän ei ollut tullut isän hautajaisiin, ei edes piilottelemaan takapenkkiin kasvottomaksi, varjomaiseksi hahmoksi mustan harson alle. Se oli ollut outoa, sillä siihen asti, kun Annis oli kuusitoistakesäisenä ottanut vuoden kylmimpänä yönä jalat alleen ja lähtenyt, hän oli ollut oikea isin kultatyttö. Isällä ei omien sanojensa mukaan ollut suosikkeja, mutta Annis oli silti saanut kruunun kutreilleen, vaikkei ollut tehnyt juuri mitään sitä ansaitakseen.

Jolene istui pöydän ääressä unikkomuki käsissään. Häntä paleli luita ja ytimiä myöten, mutta tässä talossa lämpö ei toisaalta ollut koskaan viihtynytkään. Lapsena siihen oli tottunut. Jos keskuslämmitys oli joskus saanut puhkuttua ja puhallettua jotakin ilmoille, ovea ei tarvinnut kuin raottaa, kun lämpö jo karkasi harakoille kuin tuomiopäivän ratsujoukot kintereillään.

Jolenen korviin kantautui ääni, metallin rahina metallia vasten, ja hänen aistinsa valpastuivat. Asuessaan täällä lapsena hän ei ollut koskaan jäänyt ihmettelemään ainuttakaan vanhan

talon päästämää äännähdystä. Ne vain kuuluivat asiaan: yölliset paukahdukset puun turvotessa tai kutistuesssa, kylpyhuoneen oven narina sen heilahdellessa vedossa. Marsha oli kerran väittänyt kivenkovaan nähneensä kummituksen, vanhan rouvan istumassa hymyillen tuolissa hänen makuukamarinsa nurkassa. Se, että Marsha, joka oli heistä kaikista herkin, ei ollut juossut kirkuen ulos huoneestaan, paljasti jutun valheeksi, joskin Marsha itse oli väittänyt, ettei häntä ollut pelottanut ollenkaan, vaikka huoneen lämpötila oli laskenut niin paljon, että hän oli nähnyt hengityksensä huuruavan pimeässä.

Ääni kuului jälleen: joku yritti päästä sisään omalla avaimella, mutta Jolenen avain oli lukossa sisäpuolella, joten se ei onnistunut. Jolene käveli nopeasti eteiseen ja riuhtaisi oven auki. Sen toisella puolella seisoivat naapurin Sally Lunn avain kädessä valmiina yrittämään uudelleen. Sally päästi säikähtäneen vingahduksen ja taputti rintaansa kuin sykettäen tasaten.

”Jestas, Jolene, en tiennyt, että täällä on joku kotona. Anteeksi, olisi pitänyt koputtaa. En huomannut autoa.”

Jolene ei ollut nähnyt naapurinrouvaa lähietäisyydeltä muutama vuoteen. Sally oli vanhentunut huomattavasti. Hänen tukkansa, joka oli aiemmin muistuttanut ruskeaa Lego-kypärää, oli tätä nykyä kampaamaton valkea pehko, ja hänen hento vartensa oli surkastunut entisestään. Hän näytti pöllähtäneeltä kuin pesästä tipahtanut untuvikko.

”Ajoin auton nurkan taakse”, Jolene kertoi. Vanhasta tottumuksesta. Äiti ei pitänyt siitä, jos ikkunasta näkyi autoja talon edustalla.

Jolene tiesi, että Sallylla oli avain hätätapauksien varalta, mutta häntä ihmetytti, miksi nainen pyrki nyt sisään.

”Tulitko hakemaan jotakin, Sally?” hän kysyi.

”En, en... minä, tuota... halusin vain pistäytyä katsomaan, että töpselit ovat irti seinästä, ja että... kaikki on kunnossa.”

Juuri Sallyn tapaista, Jolene mietti.

”Tuletko sisään?” hän kysyi.

”Kyllä, tulen kernaasti, mutten voi viipyä pitkään Normanin takia”, Sally sirkutti ja astui kynnyksen yli kuin otettuna kutsusta. Jos hänellä olisi ollut hattu päässä, hän olisi kohottanut sitä.

Norman Lunnia miettiessään Jolenen mieleen tuli ensimmäisenä muistikuva siitä, kun mies yritti tyrehtyttää nenäverenvuotoaan, estää verta tippumasta leualtaan vaaleanvihreälle tekokuitupaidalleen, jonka kaksi ylintä nappia olivat auki niin että harmaa karvapehko tursui kauluksesta. Hassua, miten tällaiset merkityksettömät yksityiskohdat jämähävävät aivoihin ikuisiksi ajoiksi, mutta tärkeämmät unohtuvat. Norman kärsi nykyään dementiaasta, tai niin äiti oli ainakin Jolenelle kertonut. Mies oli kuin varjon varjo omasta itsestään, mikä oli melkoinen saavutus, kun hän ei ollut koskaan mitään varjoa kummempaa ollutkaan.

”Otan kovasti osaa äitisi takia, Jolene. Olen itkenyt lakkaamatta. Olimme ystäviä todella pitkään. Itse asiassa siitä asti, kun hän muutti tänne. Neljäkymmentäyksi vuotta sitten. Tulimme välittömästi toimeen.” Sally hymyili polleana; hänen sirrisilmänsä olivat kuin harmaata lasia, täynnä kyyneliä kuin sateesta raskaat pilvet. Edes kaikkien näiden vuosien jälkeen Sally ei ollut edelleenkään tajunnut, etteivät he olleet äidin kanssa koskaan olleet ystäviä. Hän oli vain ollut äidille hyödyksi. Eleanor Vamplew oli luultavasti pitänyt Sally Lunnia parhaassakin tapauksessa kuin luotettuna kamaripalvelijana, joka ehkä kuvittelei olevansa enemmän, muttei luokkaeron vuoksi milloinkaan voinut olla.

”Sinä olit silloin vasta ihan pikkuinen tytöntyllerö”, Sally jatkoi. Hän joutui kallistamaan päätään taakse nähdäkseen Eleanorin esikoistytären kasvot.

Jolene muisti hämärästi talon, jossa oli asunut ennen tätä, se oli ollut paljon pienempi ja vaatimattomampi. Äiti oli perinyt rikkaan tädin, jonka mukaan hänet oli nimetty, ja pystynyt perinnön turvin ostamaan Fox Housen, mutta katkaissut siinä sivussa välit sukuunsa. Se ei ollut ollut suuri menetys kummallekaan osapuolelle.

”Kiitos kaikesta, mitä teit hänen hyväkseen, Sally. Olemme hyvin kiitollisia sinulle.”

”Kertoivatko ne jo, mikä hänet... vei?”

”Eivät”, Jolene sanoi. Hän ei muistanut kaikkea, mitä sairaalassa oli sanottu, sulateltavaa oli ollut niin paljon.

”Minä kerroin ensihoitajille kaiken. Minusta hänen kasvonsa olivat selvästi valahtaneet hiukan toispuoleisesti, aivan kuin hän olisi saanut aivohalvauksen.”

”Kuten sanoin, Sally, en vielä tiedä, mistä oli kyse.”

Jolenen aivoissa oli ovi, jonka takana parveili kysymyksiä, mutta jos hän avaisi uksen liian aikaisin, kysymykset hukuttaisivat hänet alleen. Ne saisivat odottaa, vastaukset eivät kuitenkaan muuttaisi mitään.

”Sinulla on paljon tekemistä. Kamalasti paperitöitä. Jos tarvitset apua, pyydä vain. Jouduin tekemään kaiken silloin, kun Normanin vanhemmat kuolivat, joten minulla on byrokratia hyvin hallussa.”

”Kiitos, Sally, mutta pärjäämme kyllä omin voimin.”

”Mahdatkohan tietää, missä äitisi säilytti papereitaan ja... tavaroitaan”, Sally sanoi silottaen kädellään ruudullisen kotitakkinsa etumusta. Sallya oli vaikea kuvitella ilman nailonista valmistettua hihatonta kotitakkia, hänellä oli aina sellainen yllään. Jolenen mielessä välkähti vaaleanpunainen takki, joka Sallylla oli ollut sinä päivänä, kun hänen miehensä oli roiskinut verta nenästään joka paikkaan puolen kilometrin säteellä. Olivatkohan tahrat lähteneet koskaan siitä irti?

”Tiedän kyllä. Paperit ovat kansiossa salongin kaapissa”, Jolene totesi.

”Hänen uusin testamenttinsa ei kylläkään ole siellä. Sinun täytyy ottaa yhteyttä Wragg & Cripwelliin. Regent Streetin konttoriin. He kävivät täällä tekemässä testamentin pääsiäisen jälkeen.”

”Ai.” Jolene ei ollut ehtinyt edes miettiä perinnönjakoa. Se ei tuntunut sopivalta. Silti tieto siitä, että äiti oli muokannut testamenttiaan, hätkähdytti häntä. Ja vielä pääsiäisen aikaan, jolloin äidillä oli ollut pientä kremppeä, mutta hän ei ollut suostunut menemään lääkäriin.

”Testamentissa on lueteltu kaikki hänen toiveensa hautajaisten suhteen.” Nyt Sally kuulosti hermostuneelta kuin ainakin ihminen, joka tiesi, ettei hänellä ollut oikeutta ladella vaatimuksia, mutta aikoi silti tehdä niin. ”Hän pyysi minua painotamaan, että sitten kun tämä aika tulee, hänen ohjeitaan on noudatettava pilkulleen.”

”Ei huolta, noudatetaan kyllä”, Jolene nyökkäsi. Mitään muuta hän ei olisi odottanutkaan äidiltään, jonka rinnalla tavanomaiset kontrollifriikit olisivat vaikuttaneet anarkisteilta.

”En tiedä, mitä... mitä siinä testamentissa lukee. Mutta hän käski minua sanomaan sinulle, että sitä pitää noudattaa”, Sally jatkoi hermostunutta höpötystään.

Jolene ei juuri nyt kaivannut tällaista. Hänen äitinsä oli kuollut muutama tunti sitten, ja hänen aivonsa olivat aivan tohjona. Hänen oli pakko saada nukkua vähän ennen kuin hän miettisi, mitä seuraavaksi pitäisi tehdä.

Sallyn takki alkoi väristä. Hän työnsi käden taskuunsa ja veti esiin puhelimen.

”Anteeksi, minun täytyy mennä, Norman on heräilemässä. Minulla on puhelimesta kamera, joka hälyttää aina kun se havaitsee liikettä.”

”Miten Norman voi?” Jolene tiedusteli kohteliaasti.

”No, samaa rataa, hyviä ja huonoja päiviä, niinhän se menee”, Sally vastasi ja väläytti pienen hymyn. ”Juuri nyt ei totta puhuen mene kovin hyvin, mutten minä häntä hoitokotiinkaan voi laittaa, joten” – hän kohotteli käsiään – ”minkäs teet, täytyy vain jaksaa.”

”Voisin ottaa nyt sen avaimen takaisin”, Jolene sanoi ovella jämäkästi hymyillen. ”Et varmastikaan tarvitse sitä enää.”

”Ai”, Sally sanoi. ”Minä, tuota...” Hän ei saanut sanottua lausetta loppuun ja huokaisi aivan kuin hänet olisi pakotettu luopumaan jostakin mittaamattoman arvokkaasta. Hän väänsi avaimen irti nipustaan ja tipautti sen Jolenen odottavalle kämmenelle mielenosoituksellisen korkealta.

”Eleanor lupasi minulle medaljonkinsa. Anteeksi, että otan asian puheeksi tällaisella hetkellä, mutta tahtoisin sen. Muistoksi hänestä. Tai jos ei sitä niin jotakin muuta, mitä voin pitää ylläni. En tahtoisu painostaa, mutta hän oikeasti sanoi –”

”Saat sen, kunhan se löytyy jostakin”, Jolene sanoi. Uupumus vyöryi hänen ylleen kuin hyökyaalto. Hän olisi luvannut Sallylle vaikka olohuoneen kokolattiamaton, jotta olisi saanut tämän lähtemään. Rouva Lunnissa oli aina kestämistä, varsinkin tällaisena päivänä.

”Kiitos”, Sally sanoi ja kiiruhti tiehensä kummalliseen kipittävään tapaansa.

Isä oli sanonut Sallya ”naapurin hiirulaiseksi”. Sally Lunn oli myös erään perinteisen englantilaisen leivonnaisen nimi, ja isä oli nauranut, ettei ihmistä, jolla on sama nimi kuin pullalla, voi ottaa vakavasti, ja he kaikki olivat nauraneet mukana. Sallyn hermostuneen ulkokuoren alla piili kuitenkin järkähtämättömän päättäväinen nainen, Jolene mietti. Itse asiassa hiirulaismaisen aran Sally Lunnin täytyi olla luonteeltaan luja kuin kallio, jotta hän oli selvinnyt kaikesta siitä, mitä elämä oli hänen tielleen heittänyt.

Jolene sulki oven, lukitsi ja salpasi sen ja suuntasi suorinta tietä yläkertaan. Hänen oli pakko päästä nukkumaan, hän oli aivan loppu. Hän ei koskaan nukkunut hyvin, kun hänen miehensä Warren oli matkoilla, muttei kovin paljon paremmin silloinkaan, kun tämä ei ollut. Kello oli vähän päälle aamu-seitsemän elokuun yhdeksäntenä päivänä, joka syöpyisi nyt ikuisiksi ajoiksi hänen mieleensä äidin kuolinpäivänä ja nököttäisi siellä rinnallaan marraskuun 30. päivä, jona isä oli vetänyt viimeisen hengenvetonsa. Marraskuun kolmaskymmenes oli sattumoisin myös sama päivä, jona Annis Vamplew oli kahdeksan vuotta ennen isän kuolemaa kävellyt ulos talosta eikä ollut palannut sen koommin.

#hyvänmielenkirjat

Sulje menneisyyden ovet ja anna sydämesi avautua tulevalle

Sisaret Jolene, Marsha ja Annis ovat kokoontuneet lapsuudenkotiinsa Fox Houseen äitinsä kuoleman jälkeen. Jolene, vanhin siskoista, on menestynyt kirjailija, joka kirjoittaa rakkaustarinoita mutta sinnittelee itse onnettomassa avioliitossa. Marsha, laiminlyöty keskimmäinen lapsi, yrittää työnteolla paikkailla särkynyttä sydäntään. Nuorin sisaruksista, Annis, on kapinallinen, joka lähti kotoa kuusitoistavuotiaana eikä koskaan palannut takaisin.

Milly Johnsonin *Yhdessä pitkästä aikaa* on tarina paljastuneista totuuksista ja säilytetyistä salaisuuksista. Se on koskettava kertomus siitä, kuinka etäänntyneet sisarukset löytävätkin toisistaan tukea, rohkeutta ja rakkautta. Kirja lämmittää mieltä kuin kevät-kukkien loisto pitkän talven jälkeen.

